

Betri pláss til skúlan

Haldarsvíkar Kommuna hefur keypt hús í Vík til skúlabrúks. Hølisviðurskiftini í bygdarskúlanum eru alt ov trønglig, sigur bygdarráðsformaðurin

SKÚLAMÁL

Edward Joensen

Haldarsvík: Haldarsvíkar Kommuna hefur keypt húsini á Bø frá Kirkjuliga Missionsselagnum. Ætlanin er fyribils at nýta húsini til skúlabrúks.

Hølisviðurskiftini í skúlum í Vík eru so mikid trønglig, at tað ber als ikki til at vera har meira, sigur borgarstjórin Haldarsvíkar Kommunu, Poul Grunnveit.

Tvær skúlastovur eru í gamla skúlanum, og onnur er so trøng og lág, at ivasamt er, um tað yvirhovur

er loyvt at hava börn innihar, sigur borgarstjórin. Tað eru umleid 25-30 skúlabørn í Haldarsvík.

Alternativið er at byggja nýggjan skúla, men til tað, sigur borgarstjórin, eru ráðini ikki í lötni. Men nýggjur skúli verður í huganum alla tófina havdur í huganum.

Men tá húsini á Bø, sum Kirkjuliga Missionsselaginn átti og nevndi Lívd, voru tók, keypti kommunan tey við tí fyri eyga at hava til skúlabrúks fyribils.

Húsini eru stór sethús, har handil fyrir hefur verið í kjallaranum. Tey eru í rímliga góðum standi, sigur Poul Grunnveit. Men okkur er at hampta uttanum, sigur hann.

Haldarsvíkar Kommuna hefur keypt húsini fyri eina hálfu millión. Tó er endaligi keyppssáttmálin ikki undirskrivaður enn, sigur borgarstjórin. Men keypið verið neyðugt, sigur hann.

Mett varð, at hetta var eitt gott keyp hjá kommununi, sigur hann. Húsini ligga mitt í skúlaumhvørvinum við skúlan og gomlu lærarhúsinum, sum eisini verða nýtt til skúla.

I kjallaranum á Bø hefur kommunala dagrøktin hildið til ein dag um vikuna. Tey fara helst at flyta niðan í lærarhúsinum hendan eina dagin um vikuna, tey eru saman, meðan húsini á Bø fara at verða nýtt til skúla, sigur borgarstjórin. Ein skúlastova og ein teldustova verða innrættar í húsunum í fyrsta umfari. Umfram verður eitt lærararum eisini gjort. Restin fer so at vera til at taka.

Poul Grunnveit sigur, at verður nýggjur skúli einaferð bygdur, eru húsini á Bø góð at hava til annað endamál. Tey kunnar bæði brúkast til barnaansing og eldrasambýli, um tað skuldi verið neyðugt, sigur hann.

Haldarsvíkar Kommuna hefur keypt húsini á Bø til skúlabrúks og barnaansing

Mynd: Edward Joensen

Føroyiskt vinnulív má seta sær fórleikakrøv

– Tað er sera umráðandi, at føroyingar sjálvir fáa sær tann neyðuga fórleikan at arbeida í oljuvinnuni, tí oljufelögini fara at spyra eftir hesum fórleika, um tey skulu keypa vörur og tænastur frá føroyiskum virkjum. Sigmund Rosnes, norðskur ráðgevi

at sprayja eftir hesum fórleika, um tey skulu keypa vörur og tænastur frá føroyiskum virkjum.

– Skulu tit blíva ein partur av oljuvinnuni, mugt til eisini menna fórleikan. Tað er so eisini í tráð við føroyiska ynskið um, at ein komandi oljuvinna skal leggja nakað eftir seg í Føroyum. Tí er umráðandi nú hjá føroyiskum vinnulívi sjálvum at seta sær heilt nýggj króv. Sjálvur heldur Sigmund Rosnes, at 20 luttkarar er ein góð byrjan til slíkt skeið. Hann sigur seg annars hava tosað við umboð fyri Statoil, sum siga, at teir fara at leggja stóran dent á útbúgva og fáa síni egnu fólk á slík skeið í Føroyum eisini, soleiðis at teirra fólk, sum koma at takeið ser av eitt nú komandi borgingum, kenne föroyaskar lógrí og reglugerði. Eisini aðrir veitarar, sum koma úr útlandinum eiga at vita nakað um föroyaskar viðurkisti, og tí verður eisini her ein tórvur á skeiðum.

– Vit eru sera fegin um samstarvið við föroyaskar myndugleikar, sum jú eisini hava lagt stóran dent nettupp at fara undir at undirvísa föroyingum, sum skulu veita oljuvinnuni vörur og tænastur. Við hesi byrjan kann man siga, at Føroyar hava fingeð ein Handilsháskúla sigur Ingvi Jodsal.

– Noregi hefur verið í Noregi hefur verið at fara arbeida í oljuvinnuni, tí oljufelögini sum fara at arbeida her, fara

nýgy tosað um manglandi/vánaliga trygd í oljuvinnuni. Tey bæði halda, at hetta er nakað, sum föroyingar eiga at taka til eftirtektar, og her er tað ikki minst af tyðningi, at

fólk í vinnuni kenna reglugerðir og lógrí, sum eru galddandi. Lyklaordið í hesum sambandi er ein hugburðsbroting. At fólk sjálv hava eina stöðutakan til hetta áværsliga málid – heilsu, trygd og umhvørvi. Tað er so m.a. tað, sum skeiðini fara at leggja seg eftir.

Fyrireiking

Oljufelögini leggja stóran dent á, at föroyisku felögini, sum skulu lata vörur og tænastur til vinnuna, hava latið fólk síná fáa neyðuga fórleikan innan heilsu, trygd og umhvørvispurnum. Hetta er í veru leikan ein fyrireiking til at kunna fáa luti í tí virðisøking, sum skal fara fram í Føroyum í framtíðini. Meginparturin av hesi virðisøking tvs. inttjeningi til föroyiska samfelagið frá eini oljuvinnu, liggar í nettupp hesum partinum við at veita vörur og tænastur. Og tá króvini til HTU eru so stór fyrir at kunna vera við, so er at gera alt fyrir at ganga teimum á móti sigur Sigmund Rosnes.

Hann heldur annars, at föroyingar hava borðið seg rætt at. Men oljufelögini

vilja so eisini tryggja, at myndugleikarnir meta tey nóg serios, tá talan er um HTU, og tí er tað ikki nóg mikid, at veitararnir bara eru föroyaskir. Teir mugu eisini hava rétta hugburðin og vitanina til HTU. Tað er ikki nokk at hava vörur og tænastur at bjóða fram, tú mási eisini tryggja sær, at trygdir ol. er í lagi. Og tá tað í síðsta enda eru oljufelögini, sum hava ábyrgðina, hendir tað nakað, koma tey sjálvandi at seta krov til föroyingar, og tí er umráðandi, at idnaðurin í Føroyum kennir sína vitjanartíð sigur Sigmund Rosnes.

Heldur föroyingar enn útlendingar

Ragnar Magnussen, stjóri á Handilsskúlanum sigur, at bæði föroyingar og oljufelögini hava sama áhuga í hesum. Oljufelögini vilja heldur útbúgva föroyingar til veitarar og til at arbeida í oljuvinnuni, enn at skula taká fólk til Føroya úr útlandinum. Tað er ein ring loysn, tá hugsað verður um, at felögini tó skulu útvega teimum nakað at búgya í ol. Hjúnaðarfelagin skal hava arbeidi, virkið skal kanska flytast osfr. Tvs. at tað verður ein nýggj bísligari loysn fyrir oljufelögini at fáa útbúna föroyaska arbeidsmegi.

Sigmund Rosnes sigur annars, at man nú má

tryggja sær, at föroyiskur idnaður mennir seg - eisini við hjálp av tí lokomotivi, sum oljuidnaðurin er - og verður kappingarforur við sínum tænastum og vörum eisini aðrastaðni.

Læra av norsku mistökum

– Tá oljuvinnan tók seg upp í Noregi voru tað útlendskir arbeidrar, sum komu til Noregs, og vit brúktu mest útlendskar vörur og tænastur. Tað tók sína tíð áðrenn lokal idnaðurin í Noregi sjálvur tók yvir. Vit halda, at Føroyar hava gjort tingini í rættari raðfylgju, og tað hefur tyðning at taka av hesi avbjööding. Vit halda eisini, at tað hefur stóran tyðning, at oljufelögini hava pliktað seg til at hjálpa at fáa henda fórleikan inn í föroyiskt vinnulívi. Hetta er nakað, sum föroyingar mugu troyna og ikki minst nú, tá oljufelögini hava játtað at fíggja útbúvgangar. Eg ivist heldur ikki f, at tá virksemi byrjar af álvara, fara föroyingar at vera meira metvidandi um hesi nýggju vinnu. Ikki minst tá sáttmálar skulu gerast sigur Sigmund Rosnes. Hann visir á, at tað er tyðningarmikið at eisini fjölmöldarinnar raðfesta hesa nýggju vinnu högt ikki minst nú tað ræður um at fáa tann rétta hugburðin til vinnuna. Fjölmöldarnir hava e ábyrgd eisini at kunna um

og skapa áhuga fyrir virkseminum, soleiðis at tað verður talan um eina föroyiska vinnu og um at fáa nakað at ligga eftir her.

Hóast fyrsta skeiðið er byrjað, so er möguleiki at koma á næsta modulid frá 18. apríl. So kann tað fyrsta modulid takast seimi. Skeiðini eru annars ikki bara ætlað oljuvinnuni. Tey eru ætlað at kunna brúkast í örðrum vinnum eisini. Eisini er ætlanin at fara undir skeið á Kambsdali. Ikki minst ás tugsat verður um stóra virksemi har í ökinum. Ætlanin er so eisini at fara undir skeið innan leiðslu í oljuvinnuni.

Sigmund Rosnes sigur, at eisini föroyingar mugu royna læra av norsku oljusøguni. – Eg haldi, at Føroyar hava longu lært og royna at leggja viðurskiftini soleiðis til reitts, at hetta gagnar útviklinginum her. Tit sleppa undan at detta í nakrar av fellunum vit duttu í. Tað er eisini gott, at lisenshavararnir plikta seg til at brúka föroyaskar vörur og tænastur men hesar mug vera kappingarforar. Og tað er spell, um föroyiski idnaðurin ikki tekur hetta í álvara longu nú.

Ragnar Magnussen heldur annars tað vera spell, tá föroyisk virki, sum ætla sær av vera við í hesi vinnu, siga seg ikki hava tíð at senda síni fólk á slík skeið. Tað kann koma teimum aftur um brekku.